

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **M. K.**

oskarżonego z art. 212 § 2 k.k.

po rozpoznaniu zażalenia oskarżyciela prywatnego C. P. na zarządzenie zastępcy Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 27 stycznia 2016 r.,

w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji sporządzonej osobiście przez oskarżyciela prywatnego
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać prezesowi Sądu Okręgowego w Ł. w celu ponownego zbadania warunków formalnych kasacji wniesionej przez oskarżyciela prywatnego C. P.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 27 stycznia 2016 r. zastępca Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Ł. odmówił przyjęcia kasacji sporządzonej osobiście przez oskarżyciela prywatnego C. P., wskazując przy tym na wniesienie nadzwyczajnego środka zaskarżenia bez zachowania ustawowego wymagania przewidującego obowiązek sporządzenia i podpisania kasacji przez obrońcę lub pełnomocnika strony procesowej.

W zażaleniu na to zarządzenie oskarżyciel prywatny C. P. powołał się na „*nieważność postępowania*”, której upatrywał w wydaniu zaskarżonego obecnie zarządzenia przez sędziego uczestniczącego w składzie, który w instancji odwoławczej wydał wyrok kwestionowany obecnie w drodze kasacji. Ponadto,

skarżący zarzucił obrazę art. 526 § 2 k.p.k., będącą następstwem nietrafnego – jego zdaniem – przyjęcia, że oskarżyciel prywatny, w postępowaniu kasacyjnym nie może samodzielnie sporządzić kasacji we własnej sprawie, nawet jeżeli wykonuje zawód adwokata.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, autor zażalenia wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia przez przyjęcie kasacji i przekazanie jej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie oskarżyciela prywatnego C. P., którym zaskarżył on zarządzenie zastępcy Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Ł., okazało się zasadne, natomiast wniosek w nim zawarty należało uznać za przedwczesny. Wprawdzie podstawowy zarzut podniesiony przez skarżącego odwoływał się do instytucji nieważności postępowania, która w polskim procesie karnym nie istnieje już od czasu nowelizacji kodeksu postępowania karnego dokonanej w 2003 r., ale nie oznacza to, że podniesione w zażaleniu uchybienie w tej sprawie nie wystąpiło i nie wywołuje konsekwencji procesowych. Autor zażalenia trafnie bowiem zakwestionował dopuszczalność orzekania w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji przez sędziego, który brał udział w wydaniu wyroku zaskarżonego w trybie kasacji. Zasadności tego zarzutu nie zmienia brak powołania w zażaleniu jakiegokolwiek podstawy prawnej, skoro zakaz orzekania, wyłączający sędziego w takiej konfiguracji procesowej, wynika wprost z przepisu ustawy – art. 40 § 3 k.p.k., a obowiązek jego uwzględnienia z urzędu statuuje z kolei przepis art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. W tej sprawie, zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji oskarżyciela prywatnego C. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 7 lipca 2015 r., zostało wydane przez zastępcę Przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Ł. – sędziego tego Sądu P.C. Jak z kolei wynika z treści wyroku, którego ma dotyczyć kasacja, utrzymującego w mocy rozstrzygnięcie sądu I instancji, przewodniczącym składu orzekającego w Sądzie Okręgowym w Ł. (także i sprawozdawcą), był sędzia P.C. Stosownie zatem do regulacji zawartej w art. 40 § 3 k.p.k., jako sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji, był on z mocy prawa wyłączony – w toku dalszych czynności tzw. okołokasacyjnych – od orzekania co do tej kasacji. Skoro zatem w niniejszej sprawie kasacji została już sporządzona i

wniesiona, a problemem do rozstrzygnięcia pozostaje jedynie zagadnienie uprawnienia do jej podpisania, to decyzja procesowa o odmowie jej przyjęcia niewątpliwie należy do kategorii orzeczeń blokujących jej rozpoznanie. Objęta jest zatem zakazem wynikającym z powołanego przepisu (por. także T. Grzegorzcyk. Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2014, s. 226 i cytowane tam orzecznictwo).

W tych warunkach zaskarżone zarządzenie należało uchylić albowiem środek odwoławczy wniesiony przez oskarżyciela prywatnego trafnie wskazuje na rażące naruszenie prawa mające rangę bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Rozpoznanie pierwszego z zarzutów podniesionych w zażaleniu okazało się wystarczające do wydania orzeczenia, a jego kasatoryjny charakter wynikający z ustawy sprawia, że odnoszenie się do pozostałych zagadnień trzeba było uznać za przedwczesne.

Niezbędne jest w tej sytuacji ponowne przeprowadzenie kontroli przesłanek decydujących o przyjęciu, bądź odmowie przyjęcia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, co należy do obowiązków prezesa sądu odwoławczego stosownie do dyspozycji art. 530 k.p.k. Dopiero decyzja procesowa podjęta w tym względzie w składzie zgodnym z obowiązującymi wymaganiami, przesądzi o ewentualnej możliwości przekazania Sądowi Najwyższemu kasacji oskarżyciela prywatnego C. P.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

kc